ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **JUDr. R. F.,** proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2011, č. j. 9 Ad 27/2010 - 19,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2011, č. j. 9 Ad 27/2010 - 19, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze usnesením ze dne 24. 2. 2011, č. j. 9 Ad 27/2010 - 19, zastavil řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ve věcech služebního poměru ze dne 19. 11. 2010, č. 145/2010. Soud uvedl, že podáním žaloby žalobci vznikla povinnost zaplatit soudní poplatek, který byl podáním žaloby též splatný. Jelikož žalobce soudní poplatek nezaplatil, soud jej dne 6. 1. 2011, pod č. j. 9 Ad 27/2010 - 12, vyzval, aby tak učinil ve stanovené sedmidenní lhůtě. Výzva byla žalobci doručena dne 24. 1. 2011 a žalobce byl v ní poučen o následcích nezaplacení poplatku ve stanovené lhůtě. K uvedené výzvě žalobce dne 24. 1. 2011 sdělil, že podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), je od placení soudních poplatků osvobozen. Dále poukázal na svůj měsíční příjem ve výši 16228 Kč a na náklady na živobytí. Soud dne 3. 2. 2011, pod č. j. 9 Ad 27/2010 - 15, žalobci sdělil, že předmětné řízení nepodléhá osvobození od soudního poplatku ze zákona, jak se žalobce mylně domnívá. Předmětem řízení je totiž přezkum rozhodnutí ve věci služebního poměru, a nikoliv ve věci uvedené v § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích. V návaznosti na tento přípis soud žalobce vyzval ke sdělení, zda podáním ze dne 24. 1. 2011 mínil požádat o osvobození od soudních poplatků, přičemž

mu za tím účelem zaslal formulář „*Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech*“ s tím, aby jej vyplněný vrátil ve lhůtě do 7 dnů. Na to reagoval žalobce přípisem ze dne 15. 2. 2011, ve kterém uvedl, že pokud je předmětem řízení rozhodnutí ve věcech služebního poměru, nedopadá na něj položka 14a bod 2 písm. a) Přílohy k zákonu o soudních poplatcích, která zpoplatňuje žalobu proti rozhodnutí správního orgánu a nikoliv žalobu ve věcech služebního poměru. K tomu soud uvedl, že se jedná o správní rozhodnutí, v němž byl správním orgánem ministr vnitra. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce ve stanovené lhůtě a do doby vydání rozhodnutí soudní poplatek nezaplatil, soud podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích řízení o žalobě zastavil.

V kasační stížnosti žalobce (dále též „stěžovatel“) namítl, že původně činil podání u Nejvyššího správního soudu, který však věc postoupil Městskému soudu v Praze s tím, že jde o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. Městský soud v Praze jej vyzval k zaplacení soudního poplatku podle položky 14a odst. 2 písm. a) Přílohy k zákonu o soudních poplatcích, která se týká správních rozhodnutí. Stěžovatel uvedl, že požádal o osvobození od soudních poplatků podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích, neboť jde o věc důchodového zabezpečení „*a jako důchodce nemám peněz na zbyt. Má žádost však byla zamítnuta z důvodu že se jedná o rozhodnutí ve věcech služebního poměru a nikoliv o věcech důchodového zabezpečení. Upozornil jsem tedy na to, že v tom případě ani požadavek soudního poplatku dle položky 14a odst. 2 písm. a) z. č. 549/1991 Sb. není na místě, ale nebylo mi vyhověno a řízení bylo zastaveno, s čímž nesouhlasím, neboť je zde uplatněna zásada dvojího metru*“. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2011, č. j. 9 Ad 27/2010 - 19, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V řízení o kasační stížnosti proti usnesení soudu o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku by trvání na splnění poplatkové povinnosti a na zastoupení stěžovatele advokátem znamenalo pouze řetězení řešeného problému a ve svém důsledku by popíralo smysl samotného řízení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2007, č. j. 9 As 3/2007 - 77, ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, publikovaný pod č. 486/2005 Sb. NSS a ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, všechny dostupné na www.nssoud.cz). Proto nezaplacení soudního poplatku za podání kasační stížnosti a nedostatek zastoupení stěžovatele nebrání věcnému projednání kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelem v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Podle Nejvyššího správního soudu stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí ministra vnitra ve věcech služebního poměru ze dne 19. 11. 2010, č. 145/2010, kterým ministr zamítl odvolání a potvrdil napadené rozhodnutí Ministerstva vnitra, ředitele odboru sociálního zabezpečení ve věcech služebního poměru ze dne 26. 7. 2010, č. j. OSZ-

115533-51/D-Ro-2010. Tímto prvoinstančním rozhodnutím bylo vysloveno, že stěžovateli nenáleží od 3. 7. 2010 výplata výsluhového příspěvku, neboť při souběhu nároku na výplatu výsluhového příspěvku s nárokem na výplatu starobního důchodu se výsluhový příspěvek vyplácí pouze tehdy, jestliže je vyšší než důchod, a to ve výši rozdílu mezi výsluhovým příspěvkem a důchodem, přičemž v dané věci starobní důchod stěžovatele převyšoval výsluhový příspěvek. Žaloba byla původně podána u Nejvyššího správního soudu, který ji dne 10. 12. 2010, pod č. j. Na 326/2010 - 9, postoupil věcně a místně příslušnému Městskému soudu v Praze. Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 10. 12. 2010, č. j. Na 326/2010 - 8, stěžovateli sdělil, že podle obsahu se jedná o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu.

Nejvyšší správní soud dodává, že takto posoudil podanou žalobu i Městský soud v Praze. Protože žaloba proti rozhodnutí správního orgánu obecně podléhá poplatkové povinnosti, která nebyla při podání žaloby splněna, vyzval Městský soud v Praze stěžovatele, aby zaplatil soudní poplatek. Soud tak učinil 6. 1. 2011, pod č. j. 9 Ad 27/2010 - 12. Na to reagoval stěžovatel podáním ze dne 24. 1. 2011, v němž vyjádřil přesvědčení, že jeho věc je ze zákona o soudních poplatcích od poplatkové povinnosti osvobozena, přičemž poukázal na § 11 odst. 1 písm. b) tohoto zákona. Dále poukázal na výši svého důchodu a náklady na živobytí a bydlení. Podotkl přitom, že žalobu nepodával z důvodu přebytku peněz, ale z důvodu jejich nedostatku. Městský soud v Praze na toto podání reagoval upřesňujícím dotazem, zda jej má považovat za žádost o osvobození od soudního poplatku. Za tím účelem zaslal stěžovateli k vyplnění „*Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech*“. Stěžovatel reagoval podáním ze dne 15. 2. 2011, v němž uvedl, že na jeho věc, nejde-li o případ podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích, vůbec nedopadá zákon o soudních poplatcích. Podle názoru stěžovatele totiž položka 14a bod 2 písm. a) Přílohy k zákonu o soudních poplatcích zpoplatňuje žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, zatímco jeho věc se týká služebního poměru. Na to soud reagoval usnesením o zastavení řízení o žalobě.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu postupoval Městský soud v Praze nesprávně, neboť jeho rozhodnutí o zastavení řízení bylo předčasné. Jak vyplývá z výše uvedené rekapitulace, stěžovatel po celou dobu řízení vycházel z předpokladu, že jeho věc je od soudního poplatku osvobozena, resp. že mu vůbec nepodléhá. To je patrné z jeho vyjádření ze dne 24. 1. 2011. V něm uvedl, že je od soudního poplatku osvobozen *ex lege*. V následném vyjádření ze dne 15. 2. 2011 stěžovatel na základě dílčího vysvětlení ze strany soudu vyslovil názor, že poplatkové povinnosti jeho věc vůbec nepodléhá, neboť ji nelze podřadit pod příslušnou položku přílohy zákona o soudních poplatcích.

Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěry Městského soudu v Praze, podle nichž daná věc podléhala poplatkové povinnosti a nebyla od ní ani osvobozena. Služebnímu funkcionáři je totiž ve věcech služebního poměru svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických osob v oblasti veřejné správy, a tudíž je ho nutné považovat za správní orgán ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V důsledku toho žaloba proti rozhodnutí služebního funkcionáře podléhá poplatkové povinnosti (položka 14a bod 2 písm. a) Přílohy k zákonu o soudních poplatcích). Výsluhový příspěvek, jehož výplata nebyla v dané věci stěžovateli přiznána, pak představuje nárok, který se vyplácí příslušníkům bezpečnostních sborů po skončení služebního poměru podle zákona č.

361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Proto ho nelze považovat za dávku důchodového pojištění, ve vztahu k níž § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích zakotvil věcné osvobození od soudního poplatku.

Nicméně po obdržení podání ze dne 15. 2. 2011 měl Městský soud v Praze stěžovatele opětovně upozornit na skutečnost, že žaloba proti rozhodnutí ve věcech služebního poměru podléhá poplatkové povinnosti jako žaloba proti rozhodnutí správního orgánu. Zároveň ho měl znovu vyzvat, aby se vyjádřil, zda podáním ze dne 24. 1. 2011 mínil požádat o osvobození od soudních poplatků. Stěžovatel totiž v podání ze dne 15. 2. 2011 i nadále vycházel z přesvědčení, které v té době nebylo soudem zcela vyvráceno, že daná věc poplatkové povinnosti nepodléhá. Proto mu nebylo možné vytýkat, že se v tomto podání nikterak nevyjádřil k tomu, zda žádá o přiznání osvobození od soudních poplatků.

S ohledem na uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v řízení před soudem došlo k vadě, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o zastavení řízení o žalobě. V důsledku toho je naplněn důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť je-li kasační stížností napadeno usnesení o zastavení řízení, přichází z povahy věci v úvahu pouze tento kasační důvod spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, www.nssoud.cz). Proto Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadené usnesení zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. V něm je tento soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným v tomto zrušovacím rozhodnutí.

Jelikož však stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uvedl, že v řízení o žalobě požádal o osvobození od soudních poplatků, je zapotřebí vycházet z toho, že podáním ze dne 24. 1. 2011 mínil podat žádost o osvobození od soudních poplatků. Městský soud v Praze proto v dalším řízení již nemusí vyzývat stěžovatele, aby upřesnil, čeho se tímto podáním domáhal. Za této situace Městský soud v Praze učiní úkony potřebné ke zjištění stěžovatelových osobních, majetkových a výdělkových poměrů za účelem posouzení jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 věty první s. ř. s. Městský soud v Praze v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. června 2011

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu